

Trądzik torbielowaty – przyczyny, objawy, leczenie

Trądzik torbielowaty zaliczany jest do trądziku pospolitego, jednak dodatkowo objawia się twardymi, bolesnymi guzkami, wypełnionymi płynem surowicznym. Leczenie wykwitów bywa trudne i długotrwałe, dlatego wymaga pomocy specjalistów i stosowania odpowiednich preparatów. Co jeszcze warto wiedzieć na temat trądziku torbielowatego? Jak pozbyć się zmian skórnych?

Co to jest trądzik torbielowaty?

Trądzik torbielowaty określany jest również jako trądzik guzkowo-torbielowaty, charakteryzujący się występowaniem twardych guzków i grudek, wypełnionych surowiczą cieczą. Torbiele to najpoważniejszy rodzaj wyprysków, które trudno się leczy. Dodatkowo na skórze mogą pojawić się inne wypryski, takie jak krosty, pryszczycze czy zaskórniki. Bolesne torbiele najczęściej zlokalizowane są na twarzy, pod pachami i w okolicach pośladków.[1] Trądzik może występować pojedynczo, jak i w skupiskach. W początkowym stadium są niewielkie, jednak nieleczone mogą rozrastać się nawet do kilku centymetrów. Cysty są dość twarde, otoczone czerwoną obwódką i nie należy ich mylić z trądzikiem młodzieńczym.

Za powstawanie trądziku odpowiedzialne są androgeny, czyli męskie hormony płciowe.[2] Z tego względu na tę dolegliwość cierpi więcej mężczyzn niż kobiet. Trądzikiem guzkowo-torbielowatym raczej nie można się zarazić, jedynym wyjątkiem stanowi sytuacja, kiedy cysta zostanie zakażona bakterią – wówczas nie zachowując podstawowych zasad higieny, może przejść na inną osobę. Ten rodzaj trądziku goi się bardzo trudno, dlatego może pozostawiać po sobie nieestetyczne blizny.

Trądzik torbielowaty – przyczyny

Trądzik torbielowy powstaje na skutek zapchania gruczołów łojowych, kiedy nadmiar sebum nie może wydostawać się na powierzchnię skóry – zrogowaciałe komórki naskórka, łój oraz zanieczyszczenia zamykają ujście gruczołów. Wówczas tworzy się sprzyjające środowisko dla bakterii i tworzy stan zapalny. Gdy nie doszło do zakażenia w gruczołach łojowych mogą tworzyć się zaskórniki.

Za występowanie trądziku torbielowatego odpowiedzialna jest przede wszystkim nieprawidłowa gospodarka hormonalna. Najbardziej narażeni na zmiany skórne są chłopcy w okresie dojrzewania oraz młodzi mężczyźni. Hormonem odpowiedzialnym za powstawanie trądziku są androgeny.[3] Jednak dolegliwość może również występować wśród kobiet, które zmagają się z zaburzeniami hormonalnymi oraz zespołem policystycznych jajników.[4]

Cysty na twarzy mogą mieć również uwarunkowania genetyczne. Jeżeli któryś z rodziców zmagał się z tą dolegliwością, istnieje duże prawdopodobieństwo, że dziecko również będzie cierpiało na trądzik torbielowaty. Warto wiedzieć, że czynnikiem, który nasila stan zapalny jest silne pocenie się – skóra przestaje „oddychać” przez oblepiającą skórę martwy naskórek.

Jak leczyć trądzik torbielowaty?

Leczenie chorób skóry twarzy wymaga dużych pokładów cierpliwości. Nie ma możliwości, aby tak poważny stan, jakim jest trądzik torbielowaty wyleczyć w krótkim czasie. Zmiany skórne wymagają pomocy specjalisty, który zaleci odpowiednie leki i preparaty. Dermatolog może przepisać zarówno leki doustne, jak i maści stosowane miejscowo na skórę. Kuracja może potrwać od kilku do kilkunastu miesięcy. Zdarza się, że specjalista musi wypróbować kilku dróg leczenia, zanim znajdzie najskuteczniejszą. Każdy przypadek jest indywidualny i wymaga zastosowania innych środków.

Do leczenia trądziku wykorzystuje się najczęściej antybiotyki doustne, które hamują rozwój bakterii w obrębie cyst. Pacjenci przeważnie przyjmują tetracykliny, charakteryzując się szerokim spektrum działania wobec wielu gatunków bakterii.[5] Na początku kuracji pacjent otrzymuje duże dawki leków, a w miarę poprawy stanu zdrowia skóry, zostają zmniejszone.

Kolejną grupę leków stosowanych w walce z trądzikiem torbielowatym są retinoidy, czyli grupa związków, które wykazują aktywność charakterystyczną dla witaminy A. Przede wszystkim hamują aktywność gruczołów łojowych, prowadząc do zmniejszonej produkcji sebum. Retinoidy mają działanie antybakteryjne oraz redukują stan zapalny.[6]

Zdarza się, że dermatolog zaleca stosowanie tabletek antykoncepcyjnych w celu leczenia wykwitów skórnych.[7] Ma to miejsce szczególnie, jeżeli inne metody leczenia zawiodły. Tabletki antykoncepcyjne, w których skład wchodzi estrogeny mogą być pomocne w walce z trądzikiem u kobiet. Estrogeny mają odwrotne działanie do androgenów (męskich hormonów płciowych), powodując zmniejszone wydzielanie sebum i powstawanie stanów zapalnych w skórze. Czasami potrzebna jest ingerencja chirurga, który nacina skórę nad cystą w celu wydobycia płynu.

Domowe sposoby

Istnieją również domowe sposoby radzenia sobie z trądzikiem, jednak powinny to być jedynie środki wspomagające właściwe leczenie. Do jednych metod leczenia zmian zalicza się stosowanie maści ichtiolowych nakładanych bezpośrednio na torbiel. Natłuszczona cysta na twarzy otwiera się, a ropa wydobywa się na zewnątrz.

Leczenie trądziku torbielowatego będzie skuteczne pod warunkiem dbałości o codzienną higienę okolic zmian chorobowych. Przede wszystkim należy stosować toniki, kremy i żele oczyszczające dostosowane do skóry trądzikowej. Pomagają one w złagodzeniu stanu zapalnego i zapobiegają namnażaniu się bakterii. Nie jest zalecane wyciskanie wydzieliny. Trądzik ropny może się rozprzestrzenić, jeżeli krosty będą rozdrapywane – wówczas do ran mogą dostawać się drobnoustroje. Ponadto nieumiejętne naruszenie torbieli czasami powoduje powstawanie nieestetycznych blizn.

Nie tylko leki doustne oraz maści pomagają w walce z trądzikiem torbielowatym. Równie ważna jest codzienna dieta, bogata w cenne składniki odżywcze. Zmiana trybu życia może pozytywnie wpłynąć na stan skóry, dlatego warto zadbać o relaks, wyeliminować lub ograniczyć spożywanie alkoholu oraz rzucić palenie. Istnieje również związek pogorszenia stanu skóry na skutek silnego stresu. Jeżeli jest to tylko możliwe, warto zmienić tryb życia na mniej stresujący.

[1] Katarzyna Janda, Magdalena Chwiłkowska, "Trądzik pospolity – etiologia, klasyfikacja, leczenie", *Annales Academiae Medicae Stetinensis Roczniki Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie*, Szczecin 2014, s.15, 17.08 2020 r.

[2] Robert Sidbury, Amy S. Paller, Pediatric Annals, The diagnosis and management of acne, 2000; 29: 17-24, 17.08 2020 r. <https://www.mp.pl/artykuly/13881,diagnostyka-i-leczenie-tradziku>

[3] Robert Sidbury, Amy S. Paller, Pediatric Annals, The diagnosis and management of acne, 2000; 29: 17-24, 17.08 2020 r. <https://www.mp.pl/artykuly/13881,diagnostyka-i-leczenie-tradziku>

[4] Autor – lek. Anna Owczarczyk, <https://wylecz.to/choroby-skory/tradzik-torbielowaty-co-to-jest-i-jak-leczyc-tradzik-guzkowo-torbielowaty/>

[5] Christina Schnopp, Martin Mempel, Trądzik zwyczajny u dzieci i młodzieży, Dermatologia po Dyplomie 2012, s. 56, 17.08 2020 r. <https://podyplomie.pl/publish/system/articles/pdfarticles/000/014/575/original/49-61.pdf?1481198453>

[6] Christina Schnopp, Martin Mempel, Trądzik zwyczajny u dzieci i młodzieży, Dermatologia po

Dyplomie 2012, s. 55, 17.08 2020 r. <https://podyplomie.pl/publish/system/articles/pdfarticles/000/014/575/original/49-61.pdf?1481198453>

[7] Christina Schnopp, Martin Mempel, Trądzik zwyczajny u dzieci i młodzieży, Dermatologia po

Dyplomie 2012, s. 57, 17.08 2020 r. <https://podyplomie.pl/publish/system/articles/pdfarticles/000/014/575/original/49-61.pdf?1481198453>

Bibliografia

1. Katarzyna Janda, Magdalena Chwiłkowska, "Trądzik pospolity – etiologia, klasyfikacja, leczenie", Annales Academiae Medicae Stetinensis Roczniki Pomorskiej, Akademii Medycznej w Szczecinie, Szczecin 2014
2. Robert Sidbury, Amy S. Paller, Pediatric Annals, The diagnosis and management of acne, 2000; 29: 17-24, 17.08 2020 r.
3. <https://wylecz.to/choroby-skory/tradzik-torbielowaty-co-to-jest-i-jak-leczyc-tradzik-guzkowo-torbielowaty/>
4. Christina Schnopp, Martin Mempel, Trądzik zwyczajny u dzieci i młodzieży, Dermatologia po Dyplomie 2012, s. 56, 17.08 2020 r.